

Halászáti Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

X. évfolyam

2009/
április

A Haltermelők Országos Szövetsége és TermékTanácsa
információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György

Bízunk a folytatásban!

A realitásoktól nem távolodhatunk el, különösen nem, ha a Haltermelők Országos Szövetsége és TermékTanácsa érdekérvényesítő tevékenységéről beszélünk. Az elmúlt években többször bebizonyosodott, hogy a halászáti ágazatnak nincs igazán meghatározó államigazgatási képviselője. A halászáti ugyan az agrártárcához tartozik, de a támogatásokat illetően nem részesülhetnek a tógazdák azokban a támogatási formákban, amelyeket az agrárvállalkozók élvezhetnek (például földalapú támogatás, csak ha van szántóföldje). Lévai Ferencel, az Aranyponty Zrt. elnök-vezérigazgatójával, a szövetség társelnökével a napirenden lévő, aktuális kérdésekről váltottunk szót.

Az Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (EMVA) monitoring bizottságának legutóbbi, március 19-ei ülésére, amelyet dr. Forgács Barnabás, az FVM szakállamtitkára vezetett, meghívást kapott a Haltermosz is. Annak ellenére történt mindez, hogy a brüsszeli döntés szerint az EMVA-ból egyértelműen kizárták a halászáti foglalkozó vállalkozókat. A szövetség már korábban is több levelet írt a szakállamtitkárnak és a miniszternek, Gráf Józsefnek, amelyekben azt kérte az érdekképviselő, hogy próbáljuk meg az unióban belül azt elintéztetni, hogy az EMVA-ban meglévő mintegy 1,3–1,5 milliárd forint támogatást – ez a 24 ezer hektár halastó agrárkörnyezet-gazdálkodási programjának végrehajtását szolgálta – átcsoportosíthatja-e a magyar kormány az Európai Halászáti Alapba? Ezzel ugyanis megnyílik a lehetőség arra, hogy a magyar halászáti 2009 után is megkapja az akc program alapján a támogatást, ugyanis ekkor már az EHA-ból fizethetné a tárca az említett összeget.

A dolog úgy áll – tájékoztatott a társelnök – hogy Forgács Barnabás, pontosabban a tárca vezetése befogadta a halászok kérését, s a szakállamtitkár mindent megtesz annak érdekében, hogy ezt a magyar kérését Brüsszel is jóváhagyja. Gráf József miniszter is eljár a halászok érdekében, s úgy tűnik, hogy április elejére eldől, lehetséges-e az átcsoportosítás vagy nem. Lévai Ferenc biztos abban, hogy a magyar halászáti ezt a programot – bármilyen nagy kitérők árán is, de – folytatni tudja. Az akc programot nem a szántók támogatási lehetőségeként kell értékelni. Senki nem tud annyit tenni a biodi-

Lévai Ferenc társelnök

verzitás megőrzéséért, a természeti állapotok karbantartásáért, fejlesztéséért, s minden olyan tevékenységért, amit az akc jelenlét, mint a tógazdaságok. A védett állapotok 75 százaléka vizes környezetben él, s ez a vizes közeg olyan biodiverzitással bír, hogy a 24 ezer hektáryi halastó több természeti értéket őriz meg, konzervál, s akár fejleszt is, mint mondjuk egymillió hektár szántóföld.

Többször írtunk arról is, hogy az idén nem folytatódik az állami haltelepítési program. A szövetség nem adta fel annak lehetőségét, hogy lobbizzon a program folytatása mellett. A társelnök szerint a tavalyi haltelepítési programot a szarvasi Halászáti és Öntözési Kutató Intézet (HAKI) – közbeszerzési eljárással – hozzáértő, mondhatni professzionális módon bonyolította le. A Haltelepítési program a halászáti joggal rendelkező vízterületek egyszeri állami haltelepítését szolgálta, aminek során egy- és kétnyaras pontyokat helyeztek ki. A tógazdák pozitívan értékelték a program végrehajtását, hi-

Tartalom:

Ökológiai kutatások hazai vizeinkben	3
Kitavaszkodott a tógazdaságokban is	4
Ezüstkárászpony	5
A magyar platform szakmai találkozói	6
2009. évi halas eseménynaptár	7
Milliárdok egy felesleges probléma megoldására	7
FAO-EUROFISH regionális workshop	8

szén megynként tervezték meg és telepítették ki a zömmel kétnyaras pontyokat, így a 200 millió forintot demokratikusan osztották ki a közbeszerzést elnyerők részére. A haltelepítésben a halászáti felügyelők, a haltelepítésben résztvevők és a HAKI ellenőrök vettek részt. Az ellenőrök megvizsgálták a halak egészségi állapotát, minőségét, mennyiségét, a szállítmányokat elkísérték a telepítés helyszínére, s ügyeltek arra, hogy a közbeszerzés kiírásainak eleget tegyenek.

Sajnálatos, hogy ez az alap a tárca költségvetésében megszűnt, s hogy erre a 200 millió forintra más forrást egyelőre nem találtak, mondta a társelnök. Az unió pénzalapokból erre nem lehet elkülöníteni, mert az EHA tiltja a halkihelyezés támogatását. Pedig ez a pénzügyi alap a horgászok befizetéséből képződött és képződik most is, s elsődlegesen azt a célt szolgálta, hogy a sok oldalról megnyomortott természetes vizek – gondoljunk csak az igen elterjedt orvhalászatra, vagy a pénzben már nehezen mérhető kormorán-kártételre – állapotán javítsanak. Természetes vizeink régen voltak olyan rossz állapotban, mint amilyenben most vannak. Nehéz védekezni a fekete kártevők ellen, dacára annak, hogy a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium ma már minden lehetőséget megad arra, hogy a kormorán elleni védekezést a gazdálkodók megtehesék. A társelnök szerint nehéz „fogást találni” a kormoránon, nem tudunk igazán hatékonyan védekezni a kártétele ellene. Igazolja ezt az is, hogy az egy- és kétnyaras ivadékok száma tavaly jelentősen lecsökkent, mivel a tógazdaságokban is hatalmas pusztítás végzett ez a madár.

(Folytatás a 2. oldalon)

Bízunk a folytatásban!

(Folytatás az 1. oldalról)

Az állami haltelepítési programot azért szükséges folytatni, mert a vízterületekben a jól megválasztott korosztályú, telepített halal a genetikai és a halállomány is felfrissül, megújul, dúsul, jelentette ki a társelnök. Sajnálatos volna, ha nem folytatódna a program, ezért mind a halászoknak, mind a horgászoknak lépéseket kell tenniük a folytonosság megtartásáért.

Gógös Zoltán államtitkár ígéretet tett arra, hogy az állattenyésztés többi ágazatához hasonlóan a halászati fejlesztéseket elnyerő tógazdák is kapnak lehetőséget a beruházási előleg 20 százalékának hitelből történő fedezésére. Ez a keret akár 40 százalékra is növekedhet, így azok is képesek lesznek az elnyert beruházási pályázat végrehajtására, akiknek nem áll rendelkezésre önrész.

Rétimajorban tavaly ért véget egy tápos csukaprogram, amelynek keretében idén januárban 50–80 ezer csukavivadékok állítottak elő. Az ivadékok már 8–10 centiméteresre nőttek. A szaporítás folyamatos, s időjárástól, kinti hőmérséklettől függetlenül lehet az ivadékokat úgy előállítani, hogy kiforrott, kész technológia áll rendelkezésre, köszönhetően az AVOP-ban elnyert innovációs pályázatnak, amelyet az Aranyponty Zrt. a készthelyi egyetemmel közösen valósított meg.

Az üdülési csekk adóztatása a vendéglátóipari egységeket, turisztikai helyeket is érzékenyen érinti. Sokan horgásztatásnál használják fel a csekket, s ha ezt megadóztatják, az elfogadó helyeket is negatívan érinti, mivel kevesebben jönnek kikapcsolódni.

Nem lehet elég korán kezdeni

Folytatódik viszont a víziállat-egészségügyi továbbképzés azzal, hogy Rétimajorban március végén újabb tanfolyamot szerveztek. Azok a halászati mérnöki és szakmérnöki végzettséggel rendelkező tógazdák, akik vállalták a tanfolyamot, s az azt követő vizsgán való részvételt, lehetőséget kaptak arra, hogy a saját és a szomszédos tógazdaságokban az ellátó állatorvos szerepét átvegyék. Így – a mai állat-egészségügyi törvény szerint – mentesülnek az ellátó állatorvos kötelező foglalkoztatásától. A tanfolyam – ezúttal is – két részben zajlott. Az első órákban dr. Ózsvári László, az FVM osztályvezetője az állategészségügy jogszabályi hátterét, felépítését ismertette, hozzátéve, hogy milyen rendszerben kell egy tógazdaságnak az állat-egészségügyi kérdésekhez viszonyulnia, s milyen feltételeket kell betartania. A második részben dr. Csaba György a halbetegségekről beszélt, fényképen is bemutatta a betegségek lefolyását, a jellemző kül-, és belsőreimi nyomokat. A két anyagból vizsgáztak a hallgatók. Csaba György be-

szélt aktuális állat-egészségügyi kérdésekről is, így a koi herpeszvírus (KHV) terjedéséről is. Szinte már körbefonnak bennünket azok az országok, ahol már regisztrálták a KHV-t. A társelnök csodának tartja, hogy a magyar vizekben még nem bukkant fel ez a vírus. Ahhoz, hogy ezt az állapotot megőrizzük, az szükséges, hogy mindenki kerülje a ponty behozatalát a környező országokból, mert látva a németországi és más országbeli KHV károkozást, a magyar tógazdaságoknak végzetes lehet a vírus bekerülése. Az előadásokból kiderült, hogy a KHV-t mindenhol bevitték, s nem a vízrendszeren keresztül vagy madárürülékkel fertőződött meg egy-egy terület. A társelnök reméli, hogy Magyarország mentes marad a KHV-tól, és hosszú távon megőrzi ezt a státuszát. A társelnök azt kéri, hogy idehaza a tógazdaságoktól vásároljanak betelepítendő ivadékokat, egy- és kétgyaras, netán piaci ponttyot, mert így ellenőrizhető, nyomon követhető, jó minőségű, vírusmentes terméket telepíthetnek ki a horgásztavakba és a természetes vizekbe.

A március végi tanfolyam is nagy érdeklődés mellett zajlott, 55-60 fő – elsősorban állatorvosok – jelentkezett részvételre. A társelnök szerint sok olyan hallgató jelent meg, akik nem érdekeltek a bizonyítvány megszerzésében, s kíváncsiságból, szakmai érdeklődésből ülték végig az előadásokat. Mindez azt is jelzi, hogy a szakma igényli a továbbképzéseket, ezért jövőre Rétimajorban rendszeresen továbbképző tanfolyamokat szerveznek egy-egy közérdeklődésre számot tartó témakörben. Fontos, hogy a szakma kitekinthessen a hazai vizeken túlra is, s nem árt, ha a tógazdálkodáson túl más akvakultúrás ágazattal is megismerkedhetnek. Megérett az idő arra, hogy ne csak az egyetemeken képezzenek fiatalokat, hanem a regnáló ágazati emberek – s ez már egy fiatalabb korosztály – is hozzájussanak az új információkhoz.

H. Gy.

A téli horgászat is népszerű Rétimajorban

Ökológiai kutatások hazai vizeinkben

Az élőlények képesek jelezni környezetük állapotát, az élőlény-együttesek szerkezetének változásai pedig környezetük változásairól adnak információt. A biomonitorozás az ökológiai vizsgálatoknak az a típusa, amellyel a kiválasztott élőlénycsoport közösségeinek rendszeres, ismétlődő vizsgálatával a környezet állapotváltozásait lehet regisztrálni. Fontos tehát kiemelni, hogy az ilyen típusú felmérések során a „meghérdezett” csoport nem a célja, hanem az eszköze az adott vizsgálatnak.

A vízi környezet tanulmányozása során a halak kiemelten fontos szerepet kapnak, hiszen a vízi táplálékhálózat csúcán álló szervezetként a környezetet ért hatások összegződve jelennek meg bennük. Emellett a halak élettere a vízi élőlények közül leginkább humán léptékű, ezért a változásokra adott válaszaik viszonylag jól felismerhetők és egyszerűen értelmezhetőek.

Természetes vizeink halainak ökológiai kutatása ezek felismerésével egyre nagyobb szerepet kap a vizek környezeti állapotának meghatározásában. Döntéseik során egyre többen támaszkodnak az ilyen típusú kutatási eredményekre.

Az Európai Parlament még 2000-ben fogadta el az Európai Unió vízpolitikájának irányelveit, a Víz Keretirányelvet (VKI). Ennek végrehajtásáról azóta több hazai jogszabály is rendelkezik, kidolgozása folyamatosan zajlik. A Víz Keretirányelv legegyszerűb-

A SCIAP Kft. ügyvezetőjeként az elmúlt években alkalmunk nyílt több mint kétszáz hazai víztér halközösségének ökológiai szempontú vizsgálatára. Ezeknek a felméréseknek a tapasztalata is segített abban, hogy a Debreceni Egyetem Ökológiai tanszékének munkatársaival közösen kidolgozzunk a hazai vízfolyások halközösség struktúrája alapján egy matematikai modellel alapuló állapotértékelő rendszert.

A minősítő rendszer éles próbájára az idei évben került sor egy KEOP projekt részeként, amelyben a KvVM megbízásából a hazai vízfolyás víztestek halközösség alapú minősítését végeztük el. A biológiai eredmények alapvetően hozzájárulnak a regionális és az országos szintű vízgyűjtő tervek elkészítéséhez, a „jó állapot” elérése érdekében

meghatározandó intézkedési tervek kidolgozásához.

Az elmúlt évek ökológiai kutatásai az eredetileg meghatározott célok elérése mellett igen sok elméleti ismerettel gyarapították tudásunkat a vizek ökológiai rendszerének működésére vonatkozóan. Ezek az ismeretek jól hasznosíthatók lesznek a különböző beavatkozások várható hatásainak meghatározásában.

Igy az ökológiai kutatásaink eredményeit nem csak európai vagy országos szintű döntéshozásban lehet hasznosítani. A halközösségek vizsgálatának eredményei hozzájárulhatnak a horgászati vagy halászati hasznosítású vizeken a környezeti adottságoknak megfelelő népesítési szerkezet, telepítési, vagy éppen hasznosítási intenzitás meghatározásában, vagyis elősegítik az eredményes és környezeti szempontból fenntartható gazdálkodást is. Szerencsére mára egyre több gazdálkodó felismeri, hogy a természetes vizek megfelelő működtetése érdekében a gazdasági szempontok mellett igenis helyet kell kapniuk az ökológiai vizsgálatok eredményeinek is.

HKB

Érdeemes tudni, hogy...

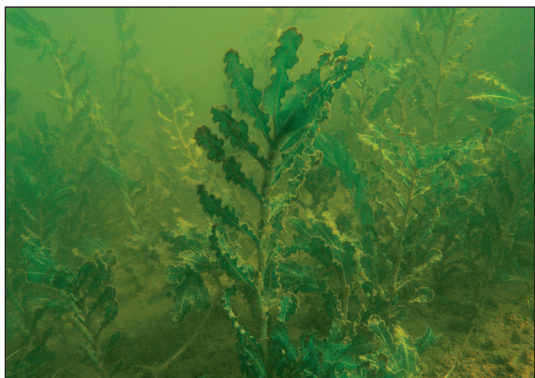
Megjelent a 26/2009. (III. 17.) FVM-rendelet az Európai Halászati Alapból a 2. támogatási tengely szerint nyújtandó támogatások részletes feltételeiről. A rendelet szerint telephely fejlesztésére, halszállító gépjármű beszerzésére, közvetlen értékesítési lehetőség kialakítására, termelői infrastruktúra fejlesztésére, telepi infrastruktúra fejlesztésére, környezetterhelést csökkentő beruházásokra, halászati tevékenység bővítésére, haltermelési tevékenységre, halfeldolgozó tevékenységre, induló vállalkozás megerősítésére, önálló gépberuházási projekt megvalósítására, bázisadat fejlesztésére, intenzív haltermelő üzemi fejlesztésére, termelésbe vont új halfajok tógazdasági és üzemi termelésére, gépváltozat beszerzésére fordítható a támogatás.

Az egy kérelem benyújtásával igénybe vehető támogatás legmagasabb összege 200 millió forint, nem konvergencia területek esetében 20 millió forint. A belvízi (természetes vízi) halászat című intézkedés esetében konvergencia területen 40 millió forint, nem konvergencia területen nem vehető igénybe támogatás. A támogatási kérelmet egy példányban, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) által rendszeresített formanyomtatványon, az MVH-központjához lehet benyújtani.

Támogatási kérelmet 2009. évben június 1-jétől július 31-ig, majd az ezt követő években április 1-jétől május 31-ig lehet benyújtani. Egy ké-

relemben egy telephelyen történő beruházásra kérhető támogatás. Ugyanaz az ügyfél több kérelmet is benyújthat egyazon támogatási időszakban, amennyiben több telephelyen kíván beruházást megvalósítani. *Kifizetési kérelmeket 2009. évben december 1-jétől 31-ig, majd az ezt követő években: a) március 1–31. között, b) június 1–30. között, c) szeptember 1–30. között, d) november 1–30. között lehet benyújtani.*

Azt is érdemes tudni, hogy az FVM 64/2008. (V. 14.) rendelete idén is tovább él, vagyis a minőségi pontytenyésztési programban való részvétel csekély összegű támogatásáról szóló rendelet idén is érvényes. E rendelet alapján vissza nem térítendő támogatás igényelhető a minőségi pontytermelés hatékonyságának növelése érdekében. A támogatás mértéke 40 eurónak megfelelő forintösszeg/hektár a támogatási kérelem benyújtásának évében a kérelmező saját használatában üzemelő összes halastó terület után. A támogatás összege ügyfelenként évente legfeljebb 10 000 eurónak megfelelő forintösszeg lehet. A támogatás országos szinten évente nem haladhatja meg a 246 000 eurónak megfelelő forintösszeget. *A támogatás e rendelet melléklete szerinti kérelemnek a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) Piaci Támogatások és Külkereskedelmi Intézkedések Igazgatóságához postai úton, egy példányban, évente egy alkalommal, tárgyév június 1. és 30. közötti időszakban történő benyújtásával igényelhető.*

ben megfogalmazható célja a vizek jó – a felszíni vizek esetében alapvetően a jó ökológiai – állapotának elérése. A jó ökológiai állapot elérését alapvetően az indikátor szervezetek közösségeinek jó állapota jelzi. A kötelező rendszeres vizsgálatok éppen ezért kiterjednek a hagyományosnak tekinthető vízkémiai és hidrológiai vizsgálatok mellett több élőlénycsoport rendszeres vizsgálatára, vagyis monitorozására is. A vizsgálandó biológiai csoportok a halak, a fenéklakó gerinctelen szervezetek – makrozoobentosz –, alga bevonat – fitobentosz –, fitoplankton, magasabb rendű növények. E munka során fontos, hogy az egyes víztípusok jó ökológiai állapotát tudományos szinten meg tudjuk határozni, hiszen ez az ismeret alapvető fontosságú a monitorozás eredményeinek értelmezésében.

Kitavaszkodott a tógazdaságokban is

Áprilisban már javában folynak a tavaszi munkálatok a hazai tógazdaságokban. A megszokáson és a technológiai kényszeren túl örömet is jelent a halászoknak, a cégek vezetőinek a szabadtéri tevékenység. A téli szürke napok után végre kisüt a Nap, vízre lehet szállni, ki lehet helyezni az ivadékokat, számba lehet venni, hogy milyen károk keletkeztek az elmúlt hideg hónapokban. Sztanó Jánossal, a Szegedfish Kft. ügyvezető igazgatójával arról is szót váltottunk, hogy az idei évre milyen gazdasági, piaci kilátásokat vetíthetünk előre.

• **Milyen telet tudhatunk magunk mögött?**
– Az elmúlt tél eléggé szeszélyes volt, hiszen megéltünk melegebb és jeges időszakokat is. Összességében azonban a hal szempontjából elfogadható hónapokon vagyunk túl, a tenyészhalak viszonylag jól teleltek. Ennek következtében egy jó kondícióban, jó egészségi állapotban lévő állományt helyeztünk ki a tavakba.

• **A tél folyamán rosszabb híreket hallhattunk a kétnyaras és a piaci ponty esetében. Önöknél ezek szerint nem ez a helyzet?**
– Nálunk nem így jelentkezik a probléma. Mi év közben igyekszünk annyi tenyészhalat – kétnyarast, ivadékokat – előállítani, ami a saját szükségletünket biztonságosan fedezi. Az ezen túl jelentkező felesleget

Sztanó János ügyvezető igazgató

hazai és külföldi társgazdaságoknak, horgászegyesületeknek értékesítjük. Az elmúlt évben a tenyészhaltermelésre nem jó idők jártak, részben a változó, szeszélyes időjárás miatt, részben pedig a jelentősen felszaporodott madárállomány, ezen belül a kormorán – illetve a dinamikus növekvő kis kormorán – invázió miatt, vagyis jelentősen megritkult az állomány. A Szegedfish Kft. a saját szükségletre elegendő mennyiségű tenyészanyagot állított elő, de a korábban jellemző többvagonos értékesítéshez most nem áll rendelkezésre árualap.

• **Ezek szerint a piac sem alakult igazán kedvezően...**

– Való igaz, mivel most a tavasz folyamán nem adunk el tenyészanyagot. A meglévő állományt kihelyezzük a saját tavainkba.

• **Áprilisban már megkezdődtek a tavaszi munkálatok, ugyanakkor azt is hallani, hogy a folyók áradnak és nagy a belvíz veszély. Önöknél mi a helyzet?**

– Tulajdonképpen azzal kellett volna kezdeni a mondandómat, hogy mi már január elején megkezdtük a tógazdaság körül a munkák végzését. Cégünkben mintegy száz fő dolgozik, akik a konkrét halászati munkákon túl elvégzik az eszközök javítását, a tavak karbantartását. Nálunk csak teljes munkaidőben foglalkoztatott dolgozók vannak, időszaki és alkalmi munkásokat nem foglalkoztatunk. Ez azért van így, mert nincs rájuk szükség, mivel a tényleges dolgozói állomány, jó időbeosztással, képes elvégezni valamennyi munkát. Nem fontossági sorrendben, de az egyik legfontosabb a tavak, a gátak karbantartása, s ahol szükség volt, ott kijavították a töltéseket. A nádvágásokat is elvégeztük, miként a műtárgyak, zsilipek reparálása, a hiányzó zsilipdeszkák pótlása is megtörtént. Elkezdődött az alaptrágyázás, a trágya kiszállítása, s lassan befejeződik a kihelyezés is. Mindezt megelőzte a tófeltöltés, mivel március 15-éig üzemi szintre kellett hozni a vízszintet. Sajnos a feltöltés időszakában nem volt elegendő belvíz, így jelentős mennyiségű vizet kellett vásárolnunk. A Tiszából kapjuk a vi-

Fehér-tavi történelem

A Szegedtől északra található Fehér-tó évszázadok alatt alakult ki, mint a Dél-Alföld természetes vízgyűjtő medencéje. A terület jelentős nagyságú vadvíz tárolására volt alkalmas, bár nyáron részben vagy egészben kiszáradt. A belvízzel évtizedek alatt összehordott, összemosott ásványi anyagok olyan mértékben szennyezték a medencét, hogy nyaranta a vízből kiemelkedő szikes helyek a visszamaradó só hatására fokozatosan kifehéredtek. Innen ered a terület neve: Fehér-tó.

A mély fekvésű terület régóta alkalmas halászatra, pákászatra, és a korábban másra használt szikes összegyűjtésére. Szeged város önkormányzata 1930. október 23-án, Pálffy József alpolgármester előterjesztésében, közgyűlésen döntött a terület mezőgazdasági hasznosításáról és a tógazdaság megépítéséről. A kivitelezési munkák egy év elteltével H. Papp István tervei alapján kezdődtek el, majd a több ütemben zajló építkezés után 1960-ban fejeződtek be a munkák, s így jött létre az 1317 hektár vízfelületű, körtöltéses, védett halas tórendszer. 1979-ben, egyszerű gazdasági társulás keretében, a Fehér-tói tavakhoz kapcsolódóan, a gyedi fertő területén megkezdődött a tórendszer bővítése. Három évvel később a szegedi halgazdaság 2100 hektáros halastó rendszerre fejlődött.

A tipikus alföldi körtöltéses halastavakban pontyot, fehér busát, amurt, szürke harcsát, csukát, süllőt és compót termelnek, a HACCP élelmiszer-biztonsági rendszer alapján, szigorúan ellenőrzött technológia szerint. A társaság több évtizedes kutatómunkája, a helyi adottságokhoz jól al-

kalmazkodó, genetikailag ellenálló, zsír-szegény és kiváló ízű, államilag elismert, kiváló, önálló tájfajtát tenyésztett ki, a szegedi tükrös pontyot. A gazdaság a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium által elismert tenyésztő szervezetként akkreditált keltető állományt is üzemeltet. Saját törzsállományból, mesterséges úton állítják elő a szaporító anyagot.

Az első évben néhány hektáros kisebb tavakban nevelik az ivadékokat saját receptúra szerint készített ivadéktáp segítségével. A tenyész-, sport- és étkezési hal nevelése nagyobb tavakban történik, a fajra és korcsoportra kidolgozott technológia alapján. A két-, háromnyaras halak etetése, a vízben lévő természetes takarmány kiegészítése kizárólag hibátlan, teljes értékű búzával és kukoricával történik. A tórendszer halállománya folyamatosan humán- és állat-egészségügyi felügyelet alatt áll, az állat-egészségi és állatvédelmi előírások teljes betartása mellett. A tógazdaság évente 1800 tonna halat termel. Emellett a bel- és külpiaci értékesítésre ivadékokat, tenyész-, sport-, horgász- és étkezési halakat is kínálnak. A technikai és technológiai fejlesztéseknek köszönhető az igény szerinti folyamatos el látás egész évben a különböző fajú és korosztályú, feldolgozottságú halakból a vevők számára. Az értékesített hal 30–40 százaléka már évtizedek óta az Európai Gazdasági Közösség és az Európai Unió távolabbi és szomszédos tagállamaiban talál gazdára. A többit visszatérő hazai horgászegyesületeknek, kereskedelmi és vendéglátó egységeknek, valamint társgazdaságoknak értékesítik.

zet. A jelenlegi feltöltöttsége a 2100 hektáros tórendszernek az előírásoknak megfelelő, így eleget tettünk a környezet- és természetvédelmi kötelezettségeinknek is. Nyilvánvaló, hogy a feltöltött tavak között nem szerepelnek azok a tavak, amelyek az ivadék-előállításához, -neveléshez szükségesek. Ezeket a tavakat az utolsó pillanatban, májusban kezdjük el feltölteni, de ez csupán 20 százaléka az összes tófelületünknek. Meg kell említeni azt is, hogy jelenleg (március közepén) a csukaszaporítás folyik, szeretnénk minél több csukát előállítani, mivel egyre nagyobb az igény a ragadozó halak iránt. A termelési stratégiánk is azt diktálja, hogy növeljük a csuka, a süllő, a harcsa részarányát.

• Mit tudnak az áttelelt halállományról?

– Annyit, hogy a telelőkből kikerült tenyészhalakat válogató asztalon ellenőrizzük, s a sérülteket elkülönítjük. A tapasztalatunk az, hogy a tóban telelt halak nincsenek rosszabb állapotban, mint a korábbi hideg hónapok után, sem kondícióban, sem állat-egészségügyi szempontból nem gyengébbek. A tenyészállomány alkalmas arra, hogy ebben az évben is tisztességes hozamot produkáljon, sőt még arra is, hogy kedvező időjárás esetén kiemelkedő termelési eredményt érjünk el.

• S milyen év elé nézünk, mire számítanak? Lesz-e piaci fellendülés?

– Az első negyedévben azt tapasztaltuk, hogy kisebb a forgalmunk, mint az előző

A cég korszerűsített halfeldolgozója

év hasonló időszakában. A karácsonyi halforgalmunk is 15 százalékkal volt kisebb, mint tavaly. A forgalom visszaesését az is okozta, hogy a vendéglátóipari egységek, éttermek forgalma is csökkent a gazdasági válság miatt, így kevesebb halat vettek tőlünk is. Reménykedem abban, hogy amikor megjön a jó idő, és a társasági és családi kerti partik időszaka is elérkezik, akkor visszaáll a rend. A forgalom szempontjából arra számítunk, hogy elérjük a tavalyi eladási eredményeket. S ami még a tavaszi munkákat illeti: igen fontos, hogy kizáró-

lag hibátlan, egészséges állományt helyezünk ki, amely a megfelelő etetés mellett hozni tudja a kívánt súlygyarapodást. S ehhez a tavak előkészítéséről is gondoskodni kell. Gondolok itt arra, hogy a tocsogókból eltávolítsuk a vadhalat, ugyanis tavaly az volt a jellemző, hogy nagy volt a vízzel bejövő kárász, törpeharcsa ivadék aránya. Az idén kiemelt figyelmet fordítunk a vadhalakra, a bejövő vizeket szűnyoghálón keresztül engedjük a tavakba, a tocsogókból pedig kietetjük a halat a madarakkal.

– H. Gy. –

Ezüstkárászponty

2008 tavaszán az Apaj határában lévő csikótelepi halastóból több olyan hal is előkeült, amely ránézésre ezüstkárásznak tűnt, ám – ha csőkevényes formában is – bajszot viselt a szájszegletében. Két példányt tüzetesebb vizsgálatnak vetettünk alá, és megállapítottuk, hogy olyan hibridek, amelyek ezüstkárász anyától és domesztikált ponty apától származnak. (Részletes leírásuk a *Halászat 2009. évi 1. számának 40–44. oldalán.*)

E hibrideket, amelyeket a tudomány *Carassius gibelio x Cyprinus carpio* néven ismer – a Herman Ottó által leírt pontykárász és kárászponty mintájára – ezüstkárász-pontyoknak nevezhetjük. Felismerésükhez egyszerű szemrevételezés is elegendő, mert az ezüstkárászra jellemző formához és színéhez társuló bajsz árulkodik az apa ponty voltáról. Megjegyzendő azonban, hogy amíg a pontyok két pár bajszot viselnek, a hibrid csak egyetlen

Ránézésre ezüstkárász...

párral rendelkezik. Ez a száj szegletében található, s amellett, hogy rövidebb és vékonyabb, mint a pontyé, az egyik oldalon akár hiányozhat is.

A hibrid létrejöttéhez nélkülözhetetlenek a teljes ezüstkárászkok, ám a hazai populációk a hatvanas és hetvenes években még tisztán ikrásokból álltak. Az első hímek a nyolcvanas években jelentek meg vizeinkben, tehát ettől kezdve áll fenn a hibridizáció lehetősége. Valószínűtlennek tűnik, hogy ez ne következett volna be az eltelt húszéves időszak alatt. Lényegesen nagyobb az esélye annak, hogy már korábban is történtek ilyen kereszteződések, és

HARKA ÁKOS FELVÉTELEI

... de a bajsz árulkodik

csupán azért váratott magára a felismerés, mert a hibridpéldányok nagyon hasonlítanak ezüstkárász anyjukhoz.

Külföldi tapasztalatok szerint a vadponty és az ezüstkárász igen ritkán kereszteződik. A domesztikált pontynál jóval gyakoribbak az ilyen esetek, ezért elsősorban a halgazdaságokban érdemes figyelni a jelenségre. A Magyar Haltani Társaság szeretne adatokat gyűjteni a hibridek hazai elterjedéséről és gyakoriságáról, ezért arra kéri a tógazdaságok dolgozóit, figyeljenek a „bajszos ezüstkárászkokra” (és a csőkevényes bajszú pontyokra), s jelezzék, ha ilyenekkel találkoznak. Nagyon jó lenne, ha az itt közöltekhöz hasonló fényképeket is készítenének róluk. A jelzéseket és a digitális fotókat a haltani.tarsasag@dunaweb.hu címre várjuk.

Dr. Harka Ákos

A magyar platform szakmai találkozói

A Nemzeti Kutatási és Technológiai Hivatal (NKTH) által 2007-ben kiírt Magyar Technológiai Platform pályázatok keretében a SZIE Mezőgazdaság- és Környezettudományi Kar Halgazdálkodási tanszéke a Magyar Halgazdálkodási Technológiafejlesztési Platform (MHTFP) címmel nyert pályázatot. A pályázatban megfogalmazott célok megvalósítására két év (2008. 6. 2–2010. 5. 31. terjedő időszak) áll rendelkezésére az egyetemi és a szakma kollégáinak.

A platform célja a halászati ágazat teljes terméklánc szereplőinek bevonása, párbeszédre ösztönzése, a terület problémáinak, ötleteinek, igényeinek és kívánságainak feltérképezése; továbbá hogy válaszokat adjon a kutatás-fejlesztés-innováció-oktatás területén felmerült kérdésekre, javaslatokra.

Az ágazat különböző érdekeltsgű szereplői együttesen komoly hatással bírhatnak érdekeik érvényesítésére. Ez azt is eredményezi, hogy a nemzetközi akvakultúra integráns, érdekeiket érvényesíteni tudó részévé válhatnak.

A Magyar Halgazdálkodási Technológiafejlesztési Platform négy szakmai találkozót és egy záró rendezvényt szervezett idén, amelyekre a halászati ágazat különböző szféráinak szereplőit és képviselőit várták. A találkozók célja a terméklánc minden résztvevőjének megszólítása, igényeik felmérése, a fejlesztésre váró területek és termelési fázisok felvázolása, lehetőségek megismerése volt egy-egy alkalommal február és március során.

A megbeszélések időpontja és a meghívottak köre:

2009. február 20.: fogyasztói réteg/szféra képviselői,

2009. február 27.: termelői réteg/szféra képviselői,

2009. március 6.: feldolgozó és kereskedői réteg/szféra képviselői,

2009. március 20.: ágazati irányítás (vízügy, halegészségügy, környezetvédelem, érdekképviselet, stb.) és kutatás képviselői,

2009. március 27.: záró rendezvény, minden résztvevő számára (eredmények összefoglalása).

A platform ezen workshopok keretében megvitatta a halászati ágazat kutatás-fejlesztési és innovációs problémáit, lehetőségeit és megoldási módokat. Elmondható, hogy sikerült olyan „ingereket” és információkat begyűjteni, melyek elegendő „munió” adnak ahhoz, hogy az ágazat rövid- és középtávú K+F+I+O stratégiáját megalkossák. A workshopokon elhangzottak összefoglalásáról, ezek elemzéséről és a további tennivalókról tájékoztatást adtak

a záró rendezvényen, melyet március 27-én a Gödöllői Királyi Kastélyban tartottak. A találkozót Dr. Urbányi Béla, a platform szakmai vezetője nyitotta meg, és előadásában megjegyezte, hogy a platform számára fontos feladat, hogy aktív kapcsolatot építsen ki a halászati ágazat termékláncának szereplője között.

A záróülés résztvevői

XY előadó

Az NKTH részéről Kovács Ferenc szakértő tartott előadást. Prezentációjában bemutatta a platformok jövőbeni szerepét, illetve felvázolta az ágazat lehetőségeit, amennyiben sikeresen végigviszik a platform fő feladatát, a K+F+I+O stratégia megalkotását.

Takács Zita szaktanácsadó a workshop lebonyolítását végző közreműködő szervezet részéről mondta el tapasztalatait, adott útmutatót a stratégiaalkotáshoz. Elmondta, hogy az egyes szakmai találkozók sikeresen felméri az ágazat igényeit, üzeneteket alkotni, és több-kevesebb sikerrel bevonták a halászati ágazat

különböző szféráinak szereplőit és képviselőit.

Az EATIP-et (European Aquaculture Technology and Innovation Platform) Torgeir Edvardson (a SINTEF Fisheries and Aquaculture, International Projects and Consulting munkatársa, Norvégia) képviselte, aki az előadásában részletezte az EATIP struktúráját, céljait és jövőbeni elképzeléseiket. Megemlítette, hogy létrehozta egy igazgató tanácsot, melynek célja és feladata a nemzetközi platform koordinálása és menedzselése. Az EATIP Tematikus Területek koordinátora beszélt a nemzeti platformok szerepéről, lehetőségeikről és arról, hogy felvették a kapcsolatot a magyar platformmal. Az EATIP szervezetében aktív szerepet játszó tagok, így a magyar Halászati és Öntözési Kutató Intézet is, az EATIP alapító tagjai lettek 2009 elején.

A HAKI-t dr. Váradi László igazgató képviselte a záró rendezvényen, aki az EATIP Technológia és Rendszerek Tematikus Területe Munkacsoportjának szakmai vezetői posztját tölti be. Előadásában a nemzetközi kutatási trendekre tért ki.

Gábor János az EHA-pályázatról számolt be. Ecsetelte az elmúlt időszak történéseit, és felvázolta, hogy az egyes prioritási tengelyekhez köthető támogatások mikor realizálhatók a hazai halászság számára.

Dr. Orosz Sándor az érdekképviseleti munkáról tájékoztatta a jelenlévőket, az ágazat jelenlegi jog- és törvénymódosítási problémáiról és feladatairól, és kitért a K+F szektor jelentőségére.

A találkozón előadást tartott a moszkvai FCFSG munkatársa, prof. Andrey Bogeruk, aki az orosz platform létrehozásában és működésében meghatározó (irányító) funkciót tölt be.

Bardócz Tamás szakértő felvázolta a platform előtt álló következő fő feladatot, mely a stratégiaalkotás lesz. Bemutatta a módszertant és az időbeni ütemezést, hogy az ágazati platform határidőre elkészüljön az anyaggal, majd azt ágazati egyeztetésre átnyújthassa.

Osszességében elmondható, hogy egy új megközelítésben került terítékre a hazai halászati szektor K+F+I+O áttekintése, mely pro és kontra váltott ki véleményeket és érzelmeket az ágazat szereplőiből. Azonban a platform-menedzsment szilárd meggyőződése, hogy a workshopok elérték céljukat, a metodika jól vizsgázott, és hasznos, a stratégiába beépíthető üzeneteket sikerült kapni az ágazat minden szférájából.

Urbányi Béla,
Trenovszki Magdolna,
Bokor Zoltán

SZIE Halgazdálkodási tanszék, Gödöllő

2009. évi halas eseménynaptár
HALTERMOSZ

Időpont	Helyszín	Esemény	Szervező	Információ	Web/e-mail
Január 23.	Gödöllő, egyetemi sportcsarnok	III. Halas Kispályás Focibajnokság	SZIE Halgazdálkodási Tanszék	Bokor Zoltán 20/354-8199	bokor.zoltan@mkk.szie.hu
Március 27.	Gödöllő, Királyi Kastély	Gödöllői Halas Szakmai Nap	SZIE Halgazdálkodási Tanszék	Dr. Urbányi Béla 30/211-3704	urbanyi.bela@mkk.szie.hu
Május	Debrecen, Kossuth tér	Tavaszi Halfesztivál	Hortobágyi Halgazdaság Zrt.	Sebestyén Attila 30/349-7513	sebestyena@hhgrt.hu
Május 27-28.	Szarvas	XXXIII. HAKI-NAPOK	HAKI	Gál Dénes 66/515-323	www.haki.hu e-mail: gald@haki.hu
Május 16-17.	Mohács	Nepomuki Szent János ünnepe	Mohácsi Halászati Kft.	Vikár Csaba 69/311-833	
Május 1.	Ócsárd	Halmajális	H&H Carpio Kft.	Wirth Anita 30/929-5789	
Június 20.	Dömsöd	Hal-Víz Napok	Ráckevei Dunaági Horg. Szöv.	Tóth István 30/200-5207,	www.rdhsz.hu
Június 26-28.	Tata/Várarok	Péter-Pál-Napi Hal – Lakomák	Tatai Mg Zrt.	Filipsz Attila 20/466-5890	attila@tataimgrt.axelero.net
Augusztus 20.	Akaszto, Halascárda	IV. Szálkamentes Halfőző Verseny	OKO 2000 Kft.	Szabó József 20/943-3564 20/550-5000	oko2000@kabel2.hu www.halascarda.hu
Július 4.	Sáregres, Rétimajor	Szent Péter-Napi Szakmai Konf. Szent Péter-Napi Halászbücsü	ARANYPONTY Zrt.	Sitkei Judit 25/509-190	www.aranyponty.hu, www.retimajor.hu
Július	Ócsárd	Mélyvíz fesztivál	H&H Carpio Kft.	Wirth Anita: 30/929-5789	
Július 9-12. Halfőzés július 11.	Baja	Bajai Halfőző Fesztivál – A halászlé ünnepe a halászlé fővárosában	Baja Marketing Kft.	Dobos Edit: 79/420-811 20/345 1815	
Július (közepe)	Balsa	Szárnyas-Hal Fesztivál	Szabolcsi Halászati Kft. Balsa Önkormányzata	42/410-038, Farkas Csabáné: 42/207 692	
Júli. 31- aug. 2.	Vonyarcvashegy	40. Halász Emléknep/a balatoni halászok napja	Balatoni Halászati Zrt. Vonyarcvashegy önkormányzat	84/519-640	www.balatonihalaszat.hu www.vonyarcvashegy.hu
Augusztus 8.	Nagybaracska, Bárka Csárda	Sobri-Kupa Halfőző Verseny	MOHOSZ Hal Kft. Polgármesteri Hivatal	79/361-683, Ragadics Zoltán: 70/3349504	
Augusztus 20.	Gyomaendrőd	Szent István-napi Sokadalom és Nemzetközi Halászlé-főző Verseny	Tourinform Iroda Körösi Halász Szövetkezet	66/386-851 Palov Pálné: 30/555-8682	
Augusztus 29.	Sáregres-Rétimajor	XXXV. Országos Halfőző Verseny HALTERMOSZ	Aranyponty Zrt. HALTERMOSZ (355-7019)	Sitkei Judit: 25/509-190 Schmidtne Vizi Hajni 30/310-8978	www.aranyponty.hu www.haltermosz.hu
Szeptember 3-6.	Szeged, a Szegedi híd alatt	Nemzetközi Tiszai Halfesztivál	Frank Sándor Kipper György	62/630-381 62/555-980, 30/978-6313	www.halfesztival.hu info@halfesztival.hu
Szeptember 19-20.	Ráckeve	Ászok Fesztivál	Ráckevei Dunaági. Horg. Szöv.	Tóth István:30/200-5207,	www.rdhsz.hu
Október (végén)	Tata/Eszterházy sétány	Tatai Öreg-tavi Nagy Halászat 2008	Tatai Mg Zrt.	Filipsz Attila: 20/466-5890	attila@tataimgrt.axelero.net
December 13.	Debrecen/Kossuth tér	Debreceni Halvasárnap	Hortobágyi Halgazdaság Zrt.	Sebestyén Attila: 30/349-7513	sebestyena@hhgrt.hu

Milliárdok egy felesleges probléma megoldására

Március 22. a víz világnapja. A WWF Magyarország nemzetközi természetvédő szervezet ez alkalomból arra hívja fel a figyelmet, hogy az országban évente súlyos problémát okozó belvizekre megfelelő víz- és mezőgazdálkodással hosszú távon fenntartható megoldást lehet találni.

Néhány évvel ezelőtt 250 ezer hektár földterület került belvíz alá. Idén közepes a belvíz kiterjedése – jelenleg az országban kb. 40 ezer hektár áll víz alatt, ami körülbelül Budapest területének háromnegyedével egyenlő.

A WWF Magyarország szerint gazdaságosabb és hosszú távon fenntartható megoldást jelentene, ha a földhasználat a földrajzi adottságokhoz és a belvizekhez alkalmazkodna. Minden évben ugyanazon a területen

alakul ki belvíz, amelyet feleslegessé nyilvánítanak és elvezetnek, ám ez a vízmennyiség nyáron, az aszályos időszakokban hiányzik. A vizek megtartását teszik szükségessé a klímaváltozás miatt kialakult egyre szélsőségesebb vízhiányos időszakok is.

A belvízkárokkal leginkább jellemezhető területek korábban éppen vizes élőhelyek, árterek, lápok, mocsarak voltak, melyeket később lecsapoltak és elsősorban mezőgazdasági célok szolgálatába állítottak. Pontosan ezért a belvíz által leginkább sújtott térségek, például a Hanság, a Kis-Balaton környéke vagy az egykori Ecsedi-láp bizonyos területei, nem alkalmasak a szántóföldi gazdálkodásra, hiszen a víz évről évre visszaköveteli területét. A WWF szerint nincs értelme milliárdos költ-

ségeken vízteleníteni olyan területeket, ahol természetes módon gyűlik össze a víz, mivel így milliárdokat költünk egy magunk által feleslegesen kialakított probléma megoldására.

„Azt javasoljuk, hogy a belvízzel jobban összhangban lévő földhasználati rendszert hozzunk létre. Így a jelenlegi, belvizek által gyakran elöntött szántóföldek egy részét vizes élőhellyé, legelővé lehetne visszaalakítani, vagy célszerű lenne erdősíteni. Ezek mind olyan földhasználati módok, amelyek nemcsak a természet, de a gazdálkodók számára is hasznot hoznak, s nemzeti aszálystratégián sem kell majd törnünk a fejünket.” – mondta *Figezky Gábor*, a WWF Magyarország természetvédelmi igazgatója.

FAO-EUROFISH regionális workshop

Bulgáriában, Szófiában rendezték meg idén március 17–19-én a harmadik FAO és EUROFISH regionális workshop találkozót. Témája a WTO-megállapodások és a még folyamatban levő tárgyalások hatása a halászati szektorra. A workshopon a régióból 21 állam, zömmel minisztériumi szinten (Albánia, Azerbajdzsán, Belorusszia, Bulgária, Észtország, Grúzia, Horvátország, Kazahsztán, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Montenegró, Olaszország, Oroszország, Örményország, Románia, Spanyolország, Szlovákia, Törökország, Ukrajna), a FAO (az ENSZ Mezőgazdasági és Élelmezési Világszervezete), a WTO (Kereskedelmi Világszervezet) valamint a szervező EUROFISH képviseltette magát. A megbeszélések hét szekcióban követték egymást, az előadások után lehetőség volt kérdezni az elhangzottakkal kapcsolatban.

Az első nap Audun Lem (FAO) a halászati szektor globális kereskedelmi tendenciáit ismertette. Az akvakultúra szerepe világszinten egyre nő, miután a természetes vízi fogás stagnál (akvakultúrában megtermelt halászati termékek: 1950: 1 millió tonna, 1986: 10 millió tonna, 2007: 52 millió tonna). Szembetűnő Ázsia, ezen belül Kína jelentős előretörése. Kína az akvakultúrában megtermelt halászati termékek több mint kétharmadát adja. A fejlődő országok felzárkóztak: az exportra értékesített halászati termékek összértékének 50 százalékát fejlett, 50 százalékát fejlődő országok biztosítják. Ez az adat abból a szempontból is érdekes, hogy a fejlődő országok nettó halászati termék exportja a közutadatban szereplő kávé-kakaó-exotikus gyümölcs-tea körön túl, értékében mindezen termékek sokszorosát jelenti és folyamatosan nő. (Példa: 20 milliárd USD exportált halászati termék mellett a kávé-export a fejlődő országokból cca 6 milliárd, míg a tea a 2 milliárd dollárt nem éri el.) Ezen országok részére a halászati termékek exportja óriási lehetőséget jelent, tendenciáját tekintve az akvakultúrában rejlő lehetőségek kiaknázásával ezen országok nemzetgazdaságában a halászati szektor jelentősége egyre nagyobb. Kína mellett a halkereskedelem egyre nagyobb volumenű szereplője Vietnam, Oroszország, míg várhatóan a jövőben India is belép ebbe a körbe.

Gilles van de Walle (EUROFISH) az európai halászati termékek kereskedelméről tartott előadásában hangsúlyozta, hogy a 27-ek Európájában ezen termékek kereskedelme úgy export, mint import szinten növekszik. Az im-

port egységár magasabb az export egységárnál. Az újonnan csatlakozottak közül a három balti állam nettó exportőr, a CIS és az EU-jelölt államok közül Oroszország, Törökország, Horvátország és Kazahsztán szerepe jelentős (utóbbi fogasszűlő filével kevésbé mennyiségben, mint inkább értékben). A török példa érdekessége: mennyiségét tekintve nettó importőr, értékben nettó exportőr (kisebb értékű halat importál 1,2 euró/kg, exportra 4,3 euró/kg értékben ad ki).

Christina Schröder (WTO) előadásában történeti áttekintést adott a GATT, majd a WTO megalakulásáról, utóbbi tevékenységét, jogi státuszát ismertette. A WTO-megállapodások nemzetközi szerződéssel egyenértékűek, a tagok jogrendszerét harmonizálni kell a WTO-val, a diszkriminációtól mentes kereskedelem érdekében. A dohai fordulón (kezdődött 2001-ben, Katar) a halászat támogatási rendszerét és az alkalmazott díjszabásokat vitatták meg, különös tekintettel a fejlődő országokra, azok gazdaságában betöltött szerepére. A dokumentum 2007. novemberében született meg. Tavaly decemberben „útitervet” fogadtak el, kiemelve hogy a támogatások mire nem használhatóak fel, milyen kivételekkel (pld. halászhajók rekonstrukciója, illetve kapacitáscsökkentés).

Dimitar Bratanov (WTO) előadásában a WTO alapelveit ismertette (legnagyobb kedvezmény elve, speciális-megkülönböztetett bánásmód, kivételek stb.), valamint a szervezethez csatlakozás követelményeit, különös tekintettel a halászati szektorra.

William Emerson (FAO) a dohai fordulón született „nyers” anyag egyoldalúságát ismertette: a halászati támogatásokat kizárólag a tengeri fogásra állapították meg, illetve a FAO bevonását kezdeményezte ezek további átdolgozásához.

Lahsen Ababouch (FAO) a vitás kérdések rendezésére felállított testület munkáját ismertette olyan korábbi vitás ügyek, mint a fésűkagyló (EU), lazac import (Ausztrália), rák import korlátozása (USA), a szardínia kereskedelme (EU) kapcsán. Ismertette az SPS és TBT WTO-megállapodásokat. A megállapodások egyértelművé teszik a résztvevő felek kötelezettségeit a kereskedelem liberalizálása, a maximális élelmszerbiztonság és minőség, valamint minimális technikai akadályok okozása kapcsán. E megállapodások célja a fair trade, állategészségügy és növényvédelem, a minőség és az élelmszerbiztonság.

Dmitry Prikhodko (FAO) az Orosz Föderáció WTO-hoz való csatlakozásának folyamatát és ezzel kapcsolatban a befektetési lehetőségeket ismertette, és szólt azok intézményi gátjairól, a külföldi működőtőke diszkriminációjáról, a politikai-gazdasági összefonódásokról, a halászati adattár megbízhatatlanságáról.

Magyar vonatkozásban elhangzott:

A WTO-támogatások a kevésbé, de még inkább a legkevésbé fejlett államok részére elérhetőek, akár regionálisan – több ország – viszonylatában. Az Európát előzőlő Pangasius- és más tétélek kapcsán az EU-ellenőrök folyamatosan ellenőrzik azokat a tétéleket, amelyek harmadik országokból – pld. Vietnam – érkeznek, beleértve a telep-helyeket is.

A Hollandiából érkező afrikai harcsával és pangasiusszal kapcsolatban felvetődött, hogy a hollandok a már létesített akvakultúráikban az afrikai harcsa egy világosabb húsu, kitenyészített változatának a termelésére állnak át, alapvetően sötétvörös húsa miatt ugyanis ez a halfaj Nyugat-Európában kevésbé kelendő. A jövőben megfontolandó, hogy támogatások leginkább az akvakultúrák létesítésére legyenek elérhetőek. Moszkvában tavaly 300 000 tonna halterméket értékesítettek, az előadók szerint azért „csak” ennyit, mert több nem állt rendelkezésre. Az orosz piac kevésbé nyitott a beruházásokra, sokkal inkább a haltermék importjára. Ott (lenne!) a helyünk!

Puskás Zoltán

a Körösi Halértékesítő, Halfeldolgozó Szövetkezet elnöke

